

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**ECONOMIA DEL SECTOR
PÚBLIC**

Coordinació: RUIZ DEL PORTAL BRAVO, FRANCESC
XAVIER

Any acadèmic 2017-18

Informació general de l'assignatura

Denominació	ECONOMIA DEL SECTOR PÚBLIC			
Codi	101340			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	1GG			
Crèdits teòrics	0			
Crèdits pràctics	0			
Coordinació	RUIZ DEL PORTAL BRAVO, FRANCESC XAVIER			
Departament/s	ECONOMIA APLICADA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Distribució de crèdits	F. Xavier Ruiz del Portal 3,- Emili Elias 1,5 Josep Farrero Jordana 1,5			
Horari de tutoria/lloc	Consultar tablero de anuncios de la secretaria del Departamento de Economía			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ELIAS PASCUAL, EMILIO	emili.elias@econap.udl.cat	1,5	
FARRERO JORDANA, JOSEP ANTONI	josep.farrero@econap.udl.cat	1,5	
RUIZ DEL PORTAL BRAVO, FRANCESC XAVIER	rportal@econap.udl.cat	3	

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura d'Economia del sector públic pertany al quart curs del Grau en ADE i s'imparteix durant el primer semestre. S'inclou dins del mòdul optatiu i dins la matèria d'Economia Aplicada.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Treball en equip i lideratge: 1. Planificar un treball en equip. 2. Recopilar la informació i seleccionar-la. 3. Elaborar un treball en equip, d'acord amb criteris de qualitat donats i utilitzant la terminologia específica. 4. Prendre acords amb els companys de l'equip i amb estudiants d'altres equips. 5. Acceptar idees diferents i defensar-les. 6. Defensar les pròpies idees. 7. Ajudar la resta de companys de l'equip i d'altres equips.
- 1. Buscar i interpretar la informació continguda en el pressupost públic. 2. Buscar i interpretar la informació sobre el sector públic inclosa en altres fonts estadístiques. 3. Identificar situacions de fallada de mercat i avaluar els diferents instruments públics per solucionar-les. 4. Saber jutjar el grau d'eficiència i equitat d'un programa de despesa pública. 5. Conèixer les tècniques d'avaluació de la despesa pública. 6. Jutjar el grau d'equitat i eficiència dels impostos. 7. Saber mesurar la progressivitat impositiva i identificar situacions d'incidència impositiva. 8. Valorar les polítiques redistributives i el seu estudi per la teoria de la imposició òptima. 9. Conèixer el model de finançament dels governs autonòmics i locals sobre la base dels principis d'autonomia financera i de solidaritat. 10. Planificar un treball en equip. Recopilar la informació i seleccionar-la. 11. Elaborar un treball en equip, d'acord amb criteris de qualitat donats i utilitzant la terminologia específica.
- Capacitat d'organitzar i planificar: 1. Planificar un treball en equip. 2. Recopilar la informació i seleccionar-la. 3. Elaborar un treball en equip, d'acord amb criteris de qualitat donats i utilitzant la terminologia específica. 4. Prendre acords amb els companys de l'equip i amb estudiants d'altres equips. 5. Acceptar idees diferents i defensar-les. 6. Defensar les pròpies idees. 7. Ajudar la resta de companys de l'equip i d'altres equips.
- Capacitat d'anàlisi i de síntesi:
- Buscar i interpretar la informació continguda en el pressupost públic.

Competències

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

Objectius

- 1. Planificar un treball en equip. Recopilar la informació i seleccionar-la. 2. Buscar i interpretar la informació continguda en el pressupost públic. 3. Buscar i interpretar la informació sobre el sector públic inclosa en altres fonts estadístiques.

- Correcció en l'expressió oral i escrita

Objectius

- 1. Buscar i interpretar la informació continguda en el pressupost públic. 2. Buscar i interpretar la informació sobre el sector públic inclosa en altres fonts estadístiques. 3. Identificar situacions de fallada de mercat i avaluar els diferents instruments públics per solucionar-les. 4. Saber jutjar el grau d'eficiència i equitat d'un programa de despesa pública. 5. Conèixer les tècniques d'avaluació de la despesa pública. 6. Jutjar el grau d'equitat i eficiència dels impostos. 7. Saber mesurar la progressivitat impositiva i identificar situacions d'incidència impositiva. 8. Valorar el model de finançament dels governs autonòmics sobre la base dels principis d'autonomia financera i de solidaritat. 9. Conèixer i valorar el model de finançament dels ens locals. 10. Planificar un treball en equip. Recopilar la informació i seleccionar-la. 11. Elaborar un treball en equip, d'acord amb criteris de qualitat donats i utilitzant la terminologia específica.

Competències específiques de la titulació

- Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.

Objectius

- 1. Buscar i interpretar la informació continguda en el pressupost públic. 2. Buscar i interpretar la informació sobre el sector públic inclosa en altres fonts estadístiques. 3. Identificar situacions de fallada de mercat i avaluar els diferents instruments públics per solucionar-les. 4. Saber jutjar el grau d'eficiència i equitat d'un programa de despesa pública. 5. Conèixer les tècniques d'avaluació de la despesa pública. 6. Jutjar el grau d'equitat i eficiència dels impostos. 7. Saber mesurar la progressivitat impositiva i identificar situacions d'incidència impositiva. 8. Valorar les polítiques redistributives i el seu estudi per la teoria de la imposició òptima. 9. Conèixer el model de finançament dels governs autonòmics i locals sobre la base dels principis d'autonomia financera i de solidaritat. 10. Planificar un treball en equip. Recopilar la informació i seleccionar-la. 11. Elaborar un treball en equip, d'acord amb criteris de qualitat donats i utilitzant la terminologia específica.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

Objectius

- 1. Buscar i interpretar la informació continguda en el pressupost públic. 2. Buscar i interpretar la informació sobre el sector públic inclosa en altres fonts estadístiques. 3. Identificar situacions de

fallada de mercat i avaluar els diferents instruments públics per solucionar-les. 4.Saber jutjar el grau d'eficiència i equitat d'un programa de despesa pública. 5.Conèixer les tècniques d'avaluació de la despesa pública. 6.Jutjar el grau d'equitat i eficiència dels impostos. 7.Saber mesurar la progressivitat impositiva i identificar situacions d'incidència impositiva. 8.Valorar el model de finançament dels governs autonòmics sobre la base dels principis d'autonomia financera i de solidaritat. 9.Conèixer i valorar el model de finançament dels ens locals. 10.Planificar un treball en equip. 11.Recopilar la informació i seleccionar-la. 12.Elaborar un treball en equip, d'acord amb criteris de qualitat donats i utilitzant la tecnologia específica. 13.Prendre acords amb els companys de l'equip i amb estudiants d'altres equips. 14.Acceptar idees diferents i defensar-les. Defensar les pròpies idees. 15.Ajudar a la resta de companys de l'equip i d'altres equips.

- Capacitat de crítica i autocrítica.

Objectius

- 1. Planificar un treball en equip. 2.Recopilar la informació i seleccionar-la. 3.Elaborar un treball en equip, d'acord amb criteris de qualitat donats i utilitzant la terminologia específica. 4.Prendre acords amb els companys de l'equip i amb estudiants d'altres equips. 5.Acceptar idees diferents i defensar-les. Defensar les pròpies idees. 6.Ajudar la resta de companys de l'equip i d'altres equips.

- Treball en equip i lideratge.

Objectius

- 1.Planificar un treball en equip. 2.Recopilar la informació i seleccionar-la. 3.Elaborar un treball en equip, d'acord amb criteris de qualitat donats i utilitzant la terminologia específica. 4.Prendre acords amb els companys de l'equip i amb estudiants d'altres equips. 5.Acceptar idees diferents i defensar-les. Defensar les pròpies idees. 6.Ajudar la resta de companys de l'equip i d'altres equips.

- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.

Objectius

- 1. Buscar i interpretar la informació continguda en el pressupost públic. 2. Buscar i interpretar la informació sobre el sector públic inclosa en altres fonts estadístiques. 3. Identificar situacions de fallada de mercat i avaluar els diferents instruments públics per solucionar-les. 4. Saber jutjar el grau d'eficiència i equitat d'un programa de despesa pública. 5. Conèixer les tècniques d'avaluació de la despesa pública. 6. Jutjar el grau d'equitat i eficiència dels impostos. 7. Saber mesurar la progressivitat impositiva i identificar situacions d'incidència impositiva. 8. Valorar les polítiques redistributives i el seu estudi per la teoria de la imposició òptima. 9. Conèixer el model de finançament dels governs autonòmics i locals sobre la base dels principis d'autonomia financera i de solidaritat.10.Planificar un treball en equip. 11.Recopilar la informació i seleccionar-la. 12.Elaborar un treball en equip, d'acord amb criteris de qualitat donats i utilitzant la tecnologia específica. 13.Acceptar idees diferents i defensar-les. 14. Defensar les pròpies idees. 15.Ajudar a la resta de companys de l'equip i d'altres equips.

- Capacitat d'organitzar i planificar.

Objectius

- 1.Planificar un treball en equip. 2.Recopilar la informació i seleccionar-la. 3.Elaborar un treball en equip, d'acord amb criteris de qualitat donats i utilitzant la terminologia específica. 4.Prendre acords amb els companys de l'equip i amb estudiants d'altres equips. 5.Acceptar idees diferents i defensar-

les. 6.Defensar les pròpies idees. 7.Ajudar la resta de companys de l'equip i d'altres equips.

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

Objectius

- 1.Buscar i interpretar la informació continguda en el pressupost públic. 2.Buscar i interpretar la informació sobre el sector públic inclosa en altres fonts estadístiques. 3.Identificar situacions de fallada de mercat i avaluar els diferents instruments públics per solucionar-les. 4.Saber jutjar el grau d'eficiència i equitat d'un programa de despesa pública. 5.Conèixer les tècniques d'avaluació de la despesa pública. 6.Jutjar el grau d'equitat i eficiència dels impostos. 7.Saber mesurar la progressivitat impositiva i identificar situacions d'incidència impositiva. 8. Valorar les polítiques redistributives i el seu estudi per la teoria de la imposició òptima. 9. Conèixer el model de finançament dels governs autonòmics i locals sobre la base dels principis d'autonomia financera i de solidaritat.10.Planificar un treball en equip. 11.Recopilar la informació i seleccionar-la. 12.Elaborar un treball en equip, d'acord amb criteris de qualitat donats i utilitzant la terminologia específica.

Continguts fonamentals de l'assignatura

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

TEMA 1: ECONOMIA DEL SECTOR PÚBLIC: CONCEPTE, ÀMBIT I DELIMITACIÓ

- 1.1. Definició i àmbit d'estudi: Economia Pública i Hisenda Pública
- 1.2. Delimitació: agents i activitats
- 1.3. Dimensió: índex de mesura
- 1.4. Comptes de les Administracions Públiques

TEMA 2: FUNCIONS DEL SECTOR PÚBLIC EN UNA ECONOMIA DE MERCAT

- 2.1. Assignació: les fallades del mercat i les seves correccions. Béns públics i externalitats econòmiques.
- 2.2. Redistribució de la renda: personal i territorial
- 2.3. Estabilització econòmica

TEMA 3: EL PRESSUPOST DEL SECTOR PÚBLIC

- 3.1. Definició i característiques
- 3.2. Principis pressupostaris
- 3.3. Contingut i estructura: classificacions pressupostàries. El saldo pressupostari.

3.4. Cicle pressupostari

TEMA 4: DESPESA PÚBLICA

- 4. 1. Eficiència i equitat
- 4. 2. Avaluació econòmica: l'anàlisi Cost-Benefici
- 4. 3. Finançament de la despesa. Deute i crisi del deute
- 4. 4. Anàlisi específica: despesa social

TEMA 5: ELS INGRESSOS PÚBLICS

- 5.1. Classificació
- 5.2. Elements bàsics
- 5.3. Principis impositius: eficiència, equitat i tècnica tributaria
- 5.4. El deute públic

TEMA 6: LA REDISTRIBUCIÓ DE LA RENDA I LA RIQUESA

- 6.1. Distribució funcional i distribució personal
- 6.2 Criteris de justícia social
- 6.3 Instruments de política redistributiva
- 6.6 Els límits a la redistribució

TEMA 7: TEORIA DE LA IMPOSICIÓ ÒPTIMA

- 7.1. Impostos de capitació i impostos de suma fixa
- 7.2 Imposició òptima sobre la renda
- 7.3 Imposició òptima sobre el consum
- 7.4 Imposició òptima mixta

TEMA 8: LA HISENDA DESCENTRALITZADA

- 8.1. Teoria del Federalisme Fiscal
- 8.2. El finançament autonòmic a Espanya: règim foral i règim comú
- 8.3. El finançament local
- 8.4 El deute públic autonòmic i local

Pla de desenvolupament de l'assignatura

TEMPORALITZACIÓ:

Dimarts, 12 de setembre: Tema 1 (Josep Farrero) (2 hores)

Divendres, 15 de setembre: Tema 2 (Emili Elias) (1,5 hores)

Dimarts, 19 de setembre: Tema 1 (Josep Farrero) (2 hores)

Divendres, 22 de setembre: Tema 2 (Emili Elias) (1,5 hores)

Dimarts, 26 de setembre: Tema 4 (Josep Farrero) (2 hores)

Dimarts, 3 d'octubre: Tema 4 (Josep Farrero) (2 hores)

Divendres, 6 d'octubre: Tema 3 (Emili Elias) (1,5 hores)

Dimarts, 10 d'octubre: Tema 3 (Emili Elias) (2 hores) PROVA 2 (12,5 PUNTS)

Divendres, 13 d'octubre: Tema 3 (Emili Elias) (1,5 hores)

Dimarts, 17 d'octubre: Tema 4 (Josep Farrero) (2 hores) PROVA 1 (12,5 PUNTS)

Divendres, 20 d'octubre: Tema 3 (Emili Elias) (1,5 hores)

Dimarts, 24 d'octubre: Tema 4 (Josep Farrero) (2 hores)

Divendres, 27 d'octubre: Tema 3 (Emili Elias) (1,5 hores)

Setmana sense docència: PROVA 3 dels temes 1 a 4 (dimarts, 7 de novembre de 2016, de 18 a 20 hores, Aula 3.01 EP) (25 PUNTS)

Dimarts, 14 de novembre: Tema 5 (Xavier Ruiz del Portal) (2 hores)

Divendres, 17 de novembre: Tema 5 (Xavier Ruiz del Portal) (1,5 hores)

Dimarts, 21 de novembre: Temes 5 i 6 (Xavier Ruiz del Portal) (2 hores)

Divendres, 24 de novembre: Tema 6 (Xavier Ruiz del Portal) (1,5 hores)

Dimarts, 28 de novembre: Tema 6 (Xavier Ruiz del Portal) (2 hores)

Divendres, 1 de desembre: Tema 7 (Xavier Ruiz del Portal) (1,5 hores)

Dimarts, 5 de desembre: Tema 7 (Xavier Ruiz del Portal) (2 hores)

Divendres, 12 de desembre: Temes 5 i 6 (2 hores) PROVA 4 (12,5 PUNTS)

Dimarts, 12 de desembre: Temes 7 i 8 (Xavier Ruiz del Portal) (2 hores)

Divendres, 15 de desembre: Tema 8 (Xavier Ruiz del Portal) (1,5 hores)

Dimarts, 19 de diciembre: Tema 8 (Xavier Ruiz del Portal) (2 hores)

Divendres, 22 de diciembre: Tema 8 (Xavier Ruiz del Portal) (1,5 hores)

Dimarts, 9 de enero: Repas Temes 5 a 8 (Xavier Ruiz del Portal) (2 hores)

Divendres, 12 de enero: Repas Temes 5 a 8 (Xavier Ruiz del Portal) (1,5 hores) PROVA 5 (12,5 PUNTS)

Setmana sense docència: PROVA 6 dels temes 5 a 8 (divendres, 26 de gener de 2017, de 18 a 20 hores, Aula 3.01 EP) (25 PUNTS)

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ CONTINUADA:

Prova 1: per equips, a classe (12,5 punts) (Emili Elias)

Prova 2: a classe (12,5 punts) (Josep Farrero)

Prova 3: aula 3.01 EP (25 punts) (Emili Elias i Josep Farrero) a la setmana sense docència (temes 1 a 4)

Prova 4: a classe (12,5 punts) (F. Xavier Ruiz del Portal)

Prova 5: a classe (12,5 punts) (F. Xavier Ruiz del Portal)

Prova 6: aula 3.01 EP (25 punts) (F. Xavier Ruiz del Portal) a la setmana final sense docència (temes 5 a 8)

AVALUACIÓ ALTERNATIVA:

En cas que un/a estudiant acrediti documentalment la seva impossibilitat d'assistir a les activitats programades dins l'avaluació continuada (per treball remunerat, segona o ulterior matrícula de l'assignatura...) podrà optar per una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari establert al calendari d'avaluació del Grau per a la prova final de l'avaluació ordinària. Aquesta prova consistirà en la contestació de quatre preguntes, de les quals una podrà consistir en la realització d'un exercici pràctic.

La sol·licitud d'aquesta modalitat avaluativa s'haurà de realitzar abans del 30 d'octubre de 2016 amb acreditació documental i, un cop feta, no es podrà modificar.

AVÍS IMPORTANT:

D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la UdL.

Bibliografia i recursos d'informació

ALBI, E., GONZÁLEZ-PÁRAMO, J. M. i ZUBIRI, I. (2009): *Economía Pública* (2 vol.), Ed. Ariel, Barcelona

ANDERSON, G. (2010): *Introducció al federalisme fiscal. Una anàlisi comparativa*, Ed. Generalitat de Catalunya, Institut d'Estudis Catalans

BUSTOS GISBERT, A. (2007): *Lecciones de Hacienda Pública*, Ed. Colex, Madrid

CANSINO, J. M. (2012): *100 Ejercicios de Economía Pública*, Ed. Delta Publicaciones

CORONA, J. F. i DÍAZ, A. (2008): *Economía Pública. Una introducción*, Ed. Ariel Economía, Barcelona

COSTA, M. et al. (2005): *Teoría básica de los impuestos: un enfoque económico*, Ed. Thomson, Civitas

LÓPEZ, M. T. i UTRILLA,A. (2000): *Lecciones sobre el sector público español*, Ed., Civitas, Madrid

ROSEN, H. (2008): *Hacienda Pública*, Ed. McGrawhill, Madrid

STIGLITZ, J. (2002): *La economía del sector público*, Ed. A.Bosch, Barcelona (tercera edición)